

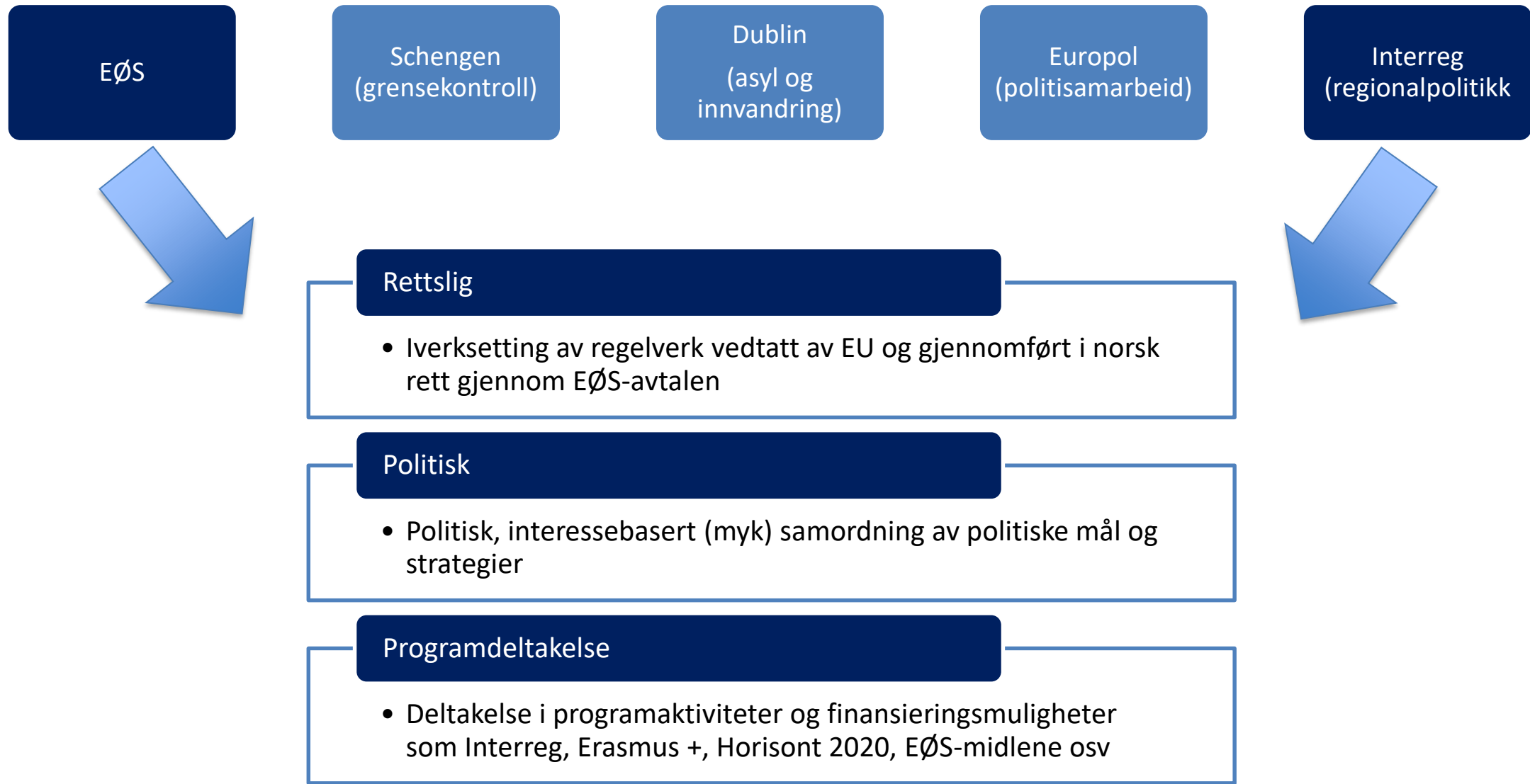
Hvordan blir kommunesektoren påvirket av EU? Hvilke muligheter finnes?

Frode M. Lindtvedt, avdelingsdirektør Lokaldemokrati, europapolitikk og internasjonalt arbeid

Disposisjon

- Hvordan kommer EU og norsk kommunesektor i berøring?
- Er EU på dagsorden i kommunestyre og fylkesting?
- Deltakelse i programmer

1175 saker fra 10 fylkestingsmøter og 86 kommunestyremøter

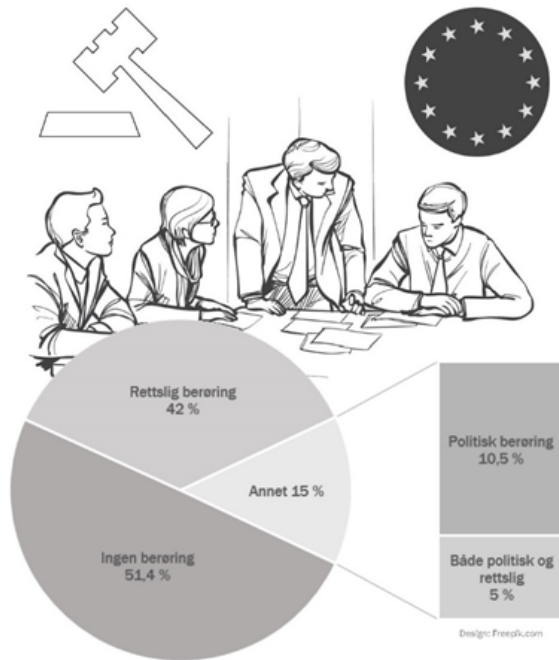
Landsdel	Fylker	Antall utvalgte kommuner	Av disse under 10.000 innbyggere		Av disse over 10,000 innbyggere	
			Over gjennomsnitt m. frie midler	Under gjennomsnitt m. frie midler	Over gjennomsnitt m. frie midler	Under gjennomsnitt m. frie midler
Nord-Norge	Finnmark Nordland og Troms	8	2	2	2	2
Trøndelag	Trøndelag	8	2	2	2	2
Vestlandet	Hordaland, Møre og R., Rogaland og Sogn og Fjordane	8	2	2	2	2
Østlandet	Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Telemark Vestfold og Østfold	8	2	2	2	2
Sørlandet	Aust-Agder og Vest-Agder.	8	2	2	2	2
:		3 ¹			3	
Hele landet		43	10	10	13	10

Troms, Sør-Trøndelag, Rogaland, Østfold, Vest-Agder

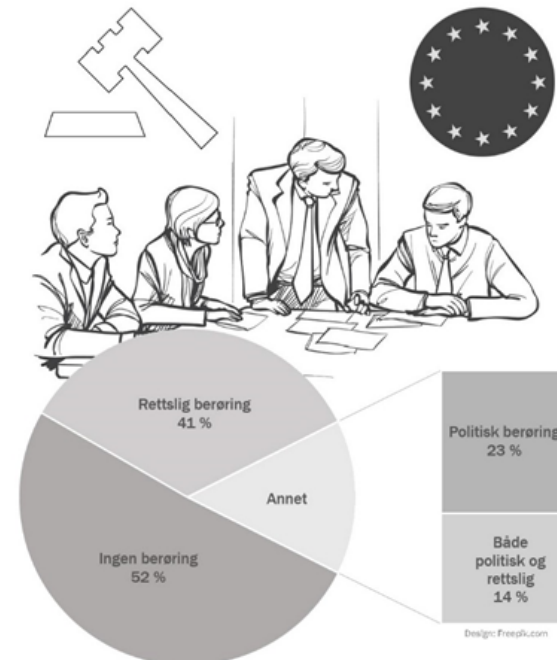
Arendal	Hobøl	Melhus	Storfjord
Askvoll	Kristiansand	Midtre Gauldal	Strand
Bamble	Krødsherad	Namsos	Sykkylven
Bergen	Kvinesdal	Nøtterøy	Søgne
Berlevåg	Lenvik	Os (Hord.)	Trondheim
Bygland	Leksvik	Oslo	Tydal
Bærum	Levanger	Ringsaker	Tysvær
Evje og Hornnes	Lillesand	Samnanger	Våler (Østf.)
Florø	Lurøy	Sirdal	Øksnes
Grong	Lødingen	Skjervøy	Ørsta
Hammerfest	Malvik	Østre Toten	

En betydelig berøringsflate

Kommunestyresaker

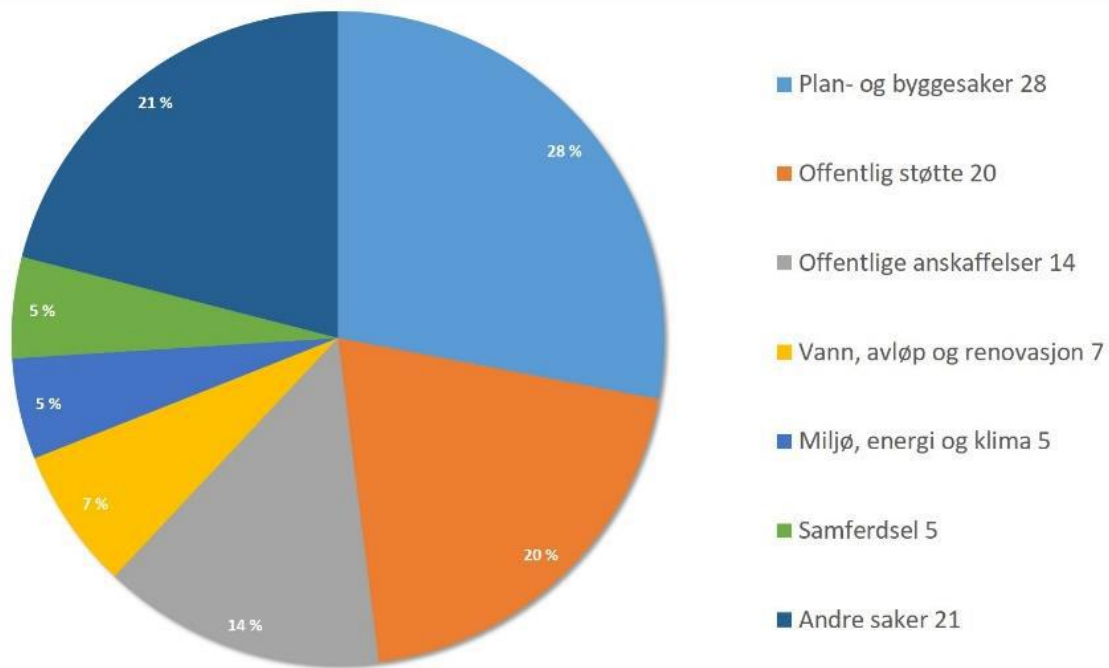

Fylkestingsaker

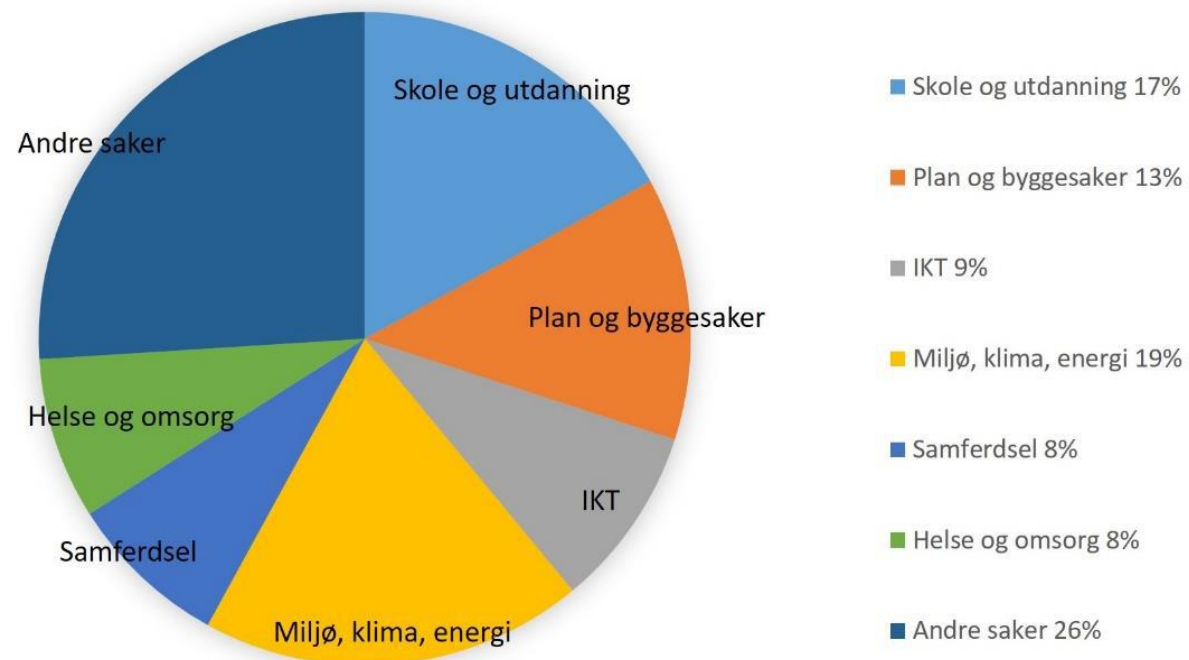

Kommunestyresaker

Rettslig

Politisk

Plan og bygg:

- Hyppig på sakskartet
- To konsekvensutredningsdirektiver

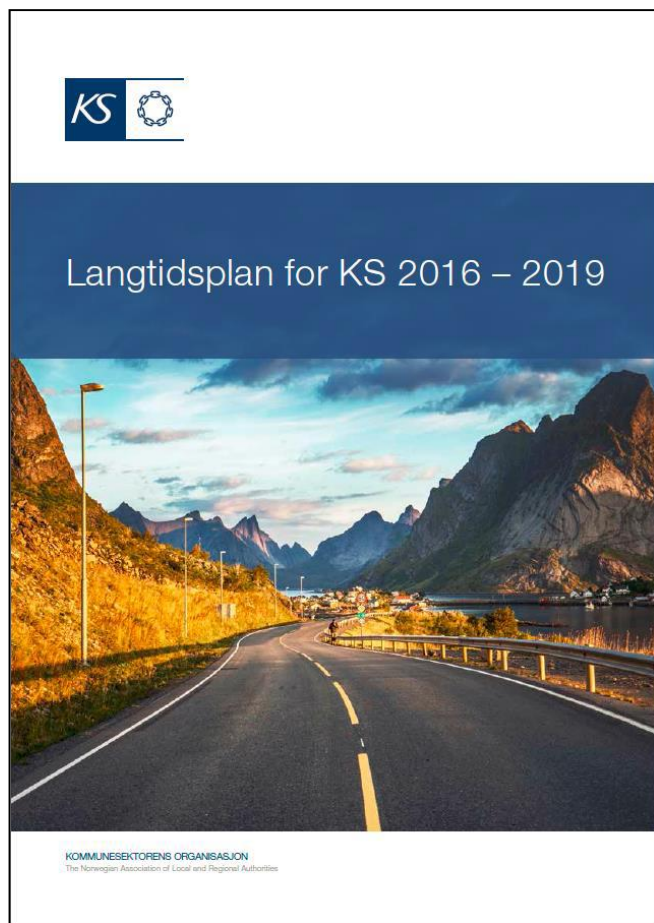
Miljø og klima:

- I plan- og byggesaker
- Byvekstavtalene

Flere hovedfunn fra NIBR

- EU-regelverket berører ikke bare *innholdet* i politikken (krav, standarder, politiske mål). I stor grad setter regelverket som berører kommunesektoren rammer for *hvordan* arbeidet skal organiseres: saksbehandling, medvirkning, organisering av arbeidsprosess, bruken av ekspertvurdering m.m.
- Fylkeskommunene har flere politiske berøringspunkter enn kommunene. De politiske berøringspunktene viser at kommunesektoren setter arbeidet med egne saker inn i en europeisk sammenheng, og begrunner behov, valg og mål med politikk og prioriteringer i EU.
- Det er noe overraskende at kommunesektorens arbeid med, og deltakelse i EU-prosjekter i svært liten grad gjenspeiles i agendapunktene. Spesielt hadde vi forventet at fylkeskommunens Interreg-arbeid gjaldt flere agendapunkter.
- Dette indikerer at den politiske berøringen er mer omfattende, og at ikke alt arbeid blir fanget opp i undersøkelsen.
- Den politiske berøringen varierer med kommunestørrelse og andel frie midler. De største kommunene og de med høyest andel frie midler har flere politisk berørte agendapunkter.

Oppdraget i valgperioden

«Fremme selvstyret og kommunesektorens interesser i Europa og internasjonalt».

«Spre kunnskap og stimulere til utvikling og kvalitet ved informasjon om mulighetene i EU-programmer».

Tabell 3.3 *Andel kommuner i fylkene som deltok i EU-programmer.
Absolutt tall i parentes.*

Fylke	Interreg	Sektor- program	EØS- midler	Totalt
Østfold (18)	100 (18)	17 (3)	6 (1)	100 (18)
Oslo (1)	100 (1)	100 (1)	100 (1)	100 (1)
Troms (24)	83 (20)	33 (8)	0	83 (20)
Hedmark (22)	77 (17)	41 (9)	32 (7)	100 (22)
Rogaland (26)	42 (11)	50 (13)	8 (2)	88 (23)
Vestfold (14)	36 (5)	45 (9)	7 (1)	79 (11)
Akershus (22)	50 (11)	68 (15)	4 (1)	82 (18)
Finnmark (19)	47 (9)	42(8)	32 (6)	84 (16)
Buskerud (21)	48 (10)	52(11)	10 (2)	67 (14)
Nordland (44)	59 (26)	14 (6)	0	61 (27)
Nord-Trøndelag (23)	26 (6)	48 (11)	0	57 (13)
Vest-Agder (15)	40(6)	20(3)	7 (1)	47 (7)
Sogn og Fjord. (26)	3(1)	38 (10)	4 (1)	46 (12)
Hordaland (33)	6(2)	55 (18)	3 (1)	61 (20)
Oppland (26)	7 (2)	31(8)	8 (2)	38 (10)
Sør-Trøndelag (25)	28(7)	16(4)	4 (1)	40 (10)
Aust-Agder (15)	27 (4)	33(5)	0	33 (5)
Telemark (18)	11(2)	11(2)	6 (1)	27 (5)
Møre og Romsd. (36)	19 (7)	19(7)	0	31 (11)
Totalt	165	151	28	263

Trøndelag UT i Europa!

(vedtak fra Fylkesstyremøte 25.10.2017)

Fylkesstyret i Nord- og Sør-Trøndelag gir følgende innspill til plan 2018 på området internasjonalt arbeid:

- **KS ønsker å bidra til økt kompetanse innen EU/EØS spørsmål hos medlemmene i Trøndelag**
- **KS ønsker å bidra til at flere kommuner benytter seg av muligheten som ligger i deltagelse i ulike EU/EØS programmer.**
- **KS ser behovet for en internasjonal strategi for Trøndelag og ønsker å bidra i prosessen**

Søkerseminar EU-programmer for oppvekstsektoren i Trøndelag

- Deltagere fra barnehage, grunnskole, videregående skole og UH
- Mål: økt kompetanse om programmer, søknadsskriving, erfaringsdeling
- Parallelle sesjoner etter kompetanse, behov og tidligere erfaring
- Etablere årshjul sammen med FK, FM og KS med ulike aktiviteter, seminarer etc.
Felles søkerseminar årlig.

Trøndelag ut i Europa !

Studieturer til Brussel 2018

Ordførere 11. til 13. september

Oppvekstsjefer 6. og 7. desember

«25 ordførere og 26 oppvekstsjefer fra Trøndelag har fått mer kunnskap om EU/EØS og har nå et bedre grunnlag for å ta i bruk mulighetene som ligger i EU/EØS programmene.»

Programmene - toveis berøring

Økende ambisjon om å påvirke
«implementation on the ground»

Økende grad blitt virkemiddel i å
realisere behov og målsettinger

Kommunesektorens internasjonale dag 5. mars, Oslo

Hvordan kan FNs bærekraftsmål brukes som verktøy i lokalt og regionalt utviklingsarbeid?

Hvilke EU-programmer bør norske kommuner og fylkeskommuner ha tilgang til?

**Kommunesektorens
internasjonale dag**

Globale utfordringer – lokale løsninger

Nationalteatret Konferansesenter
5. mars 2019

KSagenda
KURS OG KOMPETANSEUTVIKLING

Sak nr.	Behandles av:	Møtedato
	Hovedstyret	08.04.2019

KS' POSISJON FOR NORSK DELTAKELSE I EU-PROGRAMMER I PERIODEN 2021-2027

Forslag til vedtak

KS mener at kommuner og fylkeskommuner må sikres tilgang til relevante EU-programmer i programperioden 2021-2027, uten at dette går på bekostning av nasjonale virkemidler:

1. Norge må prioritere å videreføre sin deltakelse i EUs sektorprogram for forskning og innovasjon - Horizon Europe, og i EUs sektorprogram for utdanning, opplæring, ungdom og idrett – Erasmus.
2. Norge må prioritere fortsatt norsk deltakelse i Interreg i den nye programperioden, særlig for å støtte opp om de nye fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle.
3. Det må åpnes for norsk deltakelse i det nye byprogrammet European Urban Initiative.
4. Norge bør kjøpe seg inn i EUs sektorprogram for miljø og klima – LIFE.
5. Norge bør videreføre deltakelse i EUs sektorprogram for kultur – Creative Europe.
6. Norge bør vurdere å kjøpe seg inn i de nye sektorprogrammene for digitalisering – Digital Europe, og det nye sektorprogrammet for rettigheter og verdier – Rights and Values.
7. Det er nødvendig å sikre tilstrekkelig nasjonal finansiering og veiledning for å ta ut effekten av deltakelse i EU-programmer.